

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de avocatul Lupacescu Veaceslav în interesele lui Brînză Ion, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a AEÎ „Prut-Varatic” împotriva lui Socoliuc Igor, Socoliuc Vasile, Socoliuc Mihail, Socoliuc Ira și Brînză Ion privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 iulie 2015, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituită cererea de apel ca depusă tardiv,

C O N S T A T Ă:

La 09.12.2013, AEÎ „Prut-Varatic” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Socoliuc Igor, Socoliuc Vasile, Socoliuc Mihail, Socoliuc Ira și Brînză Ion privind încasarea datoriei contractuale și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 04 august 2014, cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Socoliuc Igor, Socoliuc Vasile, Socoliuc Mihail, Socoliuc Ira și Brînză Ion în beneficiul AEÎ „Prut-Varatic” împrumutul nerambursat în mărime de 250 000 lei, dobînda aferentă în sumă de 270 063 lei, penalitatea de întîrziere în sumă de 63 750 lei, taxa de stat în mărime de 17 514 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8 000 lei și cheltuielile de executare în mărime de 1 359 lei.

La 05.09.2014, Socoliuc Igor, Socoliuc Vasile, Socoliuc Mihail și Socoliuc Ira au depus apel împotriva hotărîrii instanței de fond, iar prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11.11.2014 cererea de apel a fost restituită apelaților.

La 11.06.2015, Brînză Ion a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd repunerea cererii de apel în termen, admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani din 04 august 2014 cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond într-un alt complet de judecată.

În susținerea cererii de repunere în termen a apelului, apelantul a invocat că nu a cunoscut despre emiterea hotărîrii contestate, deoarece nu a fost citat în mod legal, aflînd doar la 13.05.2015 despre adoptarea ei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 iulie 2015, cererea de repunere în termen a fost respinsă, iar cererea de apel a fost restituită apelantului Brînză Ion ca fiind depusă tardiv.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a indicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, menționînd că apelantul a declarat apel cu depășirea termenului legal de 30 de zile, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 07.08.2015, avocatul Lupacescu Veaceslav în interesele lui Brînză Ion a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 23 iulie 2015 și emiterea unei noi soluții de repunere în termen a apelului.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat ilegalitatea încheierii contestate, rezervîndu-și dreptul de a prezenta argumente suplimentare după ce v-a lua cunoștință cu încheierea integrală.

La 18.09.2015, AEÎ „Prut-Varatic” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care a solicitat respingerea lui.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantului Brînză Ion, or, aceasta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen nu sunt întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul nu a demonstrat prin înscrisuri probatoare temeinicia omiterii termenului de atac cu apel.

Or, invocarea de către recurentul-apelant că nu a depus apelul în termen din motivul necunoașterii despre emiterea hotărîrii, nu poate fi reținut ca atare.

Astfel, după cum atestă actele cauzei, hotărîrea Judecătorei Rîșcani a fost emisă la 04.08.2014 (f.d. 175), dispozitivul fiind expediat părților, inclusiv lui Brînză Ion, la 11.08.2014 (f.d. 181) și recepționat de către acesta la 14.08.2014 (f.d. 183)

Potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul constată că termenul de atac cu apel de 30 zile a început să curgă la 05.08.2014, iar ultima zi a acestui termen a fost data de 03.09.2014.

Cererea de apel a fost depusă la data de 11.06.2015 (f.d. 227), adică mult după expirarea termenului de 30 zile.

În acest sens, instanța de apel corect a respins argumentele apelantului privind repunerea în termen a cererii de apel, deoarece Brînză Ion a cunoscut despre emiterea hotărîrii instanței de fond încă la 14.08.2015.

Mai mult ca atât, Brînză Ion a recepționat la 18.09.2014 și încheierea de a nu da curs apelului declarat de Socoliuc Igor, Socoliuc Vasile, Socoliuc Mihail și Socoliuc Ira (f.d. 204), iar ulterior, la 21.11.2014, a recepționat și încheierea de restituire a apelului (f.d. 222), ceea ce denotă cu certitudine că recurentul-apelant a cunoscut despre adoptarea hotărîrii de către instanța de fond cu mult înainte decît data invocată.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În acest context, argumentele invocate de recurent nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de avocatul Lupacescu Veaceslav în interesele lui Brînză Ion.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 iulie 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a AEÎ „Prut-Varatic” împotriva lui Socoliuc Igor, Socoliuc Vasile, Socoliuc Mihail, Socoliuc Ira și Brînză Ion privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea